

Praktický dárek pro Božího Syna

Snažím se modlit, ale moc mi to nejde. Žaludek kručí hlady. Rodiče s dětmi se v kostele tlačí kolem jesliček. Ještě půl hodinu tu musím vydržet službu u betléma a pak rychle do tepla – domů na štědrovečerní večeři.

Pozoruji sošku Ježíška v jeslích a přemýšlím, jak mu asi bylo. Každopádně zima. Sádroví pastýři mu duchapřítomně přinášíjí ovčí kůže. Tomu říkám praktický dárek.

Dýchnu si do dlaní a mrknu na hodinky. Ještě dvacet minut. „A co vlastně přináším k jesličkám já?“

No... Tak normálně – snažím se dobře modlit, chodím na mši... Lovím v paměti, co dál, aby seznam nebyl trapně krátký – když už jsem si neuváženě položil takovou otázku. No jasně, vzpomenu si najednou, třeba teď tu už skoro hodinu mrznu na Štědrý den v kostele – mám službu u jesliček, to je taky dar. Oběť!

S úlevou si opět dýchnu do dlaní a mám pocit, že jsem v této otázce uspěl. Už jen deset minut.

„A k čemu to vlastně Ježíškovi je?“ nepadá mě při pohledu na betlémské pastýře s teplými houněmi... Teď už mi není zima a mám spíš pocit, že se potím. Najednou si připadám stejně pokrytecky jako všichni dospělí, kteří sem dnes přišli prostě jen proto, že se to na Vánoce dělá. Ve skutečnosti jim je dítě v jeslích lhostejné.

„Pane, to mám k tobě vážně tak málo lásky, že k tobě nejen dnes přicházím ze zvyku? Oháním se před tebou tím, že tu nerad, téměř naštvaný hlídám tvé jesličky, přitom v duchu už sedím u večeře – a tomu říkám praktický dar – oběť?“

Složitá otázka

Po zbytek štědrého večera přemýšlím, jak vlastně obdarovat Boha. Jasně – láskou. Ale jak? Copak lze říkat láska něčemu, co nedělám ze srdce, k čemu se musím nutit, při čem myslím na něco úplně jiného? Jak mohu být narozenému Bohu užitečný? U ve-

čeře, u stromečku i cestou na půlnoční hledám odpověď.

„Na co myslíš, tebe něco trápí? Proč mě neposloucháš, tebe to nebaví?“ ptají se rodiče a sourozenci. Chudák Pán Ježíš. Podobně vypadají moje modlitby, setkání v růženci i mše svatá. „Co je s tebou, ty myslíš na něco jiného?“

Jednoduchá odpověď

„Narozený Ježíši,“ poklekám u jesliček před půlnoční, „přicházím s prázdnými rukama. Myslel jsem, že jsou plné lásky a obětí, a přitom... Naplně je ty sám svými skutky. Jednej skrze mě, miluj skrze mě, žij skrze mě. Ukaž mi, jak konkrétně ti můžu být užitečný.“

Tu půlnoční mši nezapomenu. Už dlouho jsem neposlouchal každé slovo tak pozorně jako tyto Vánoce. Dokonce i eucharistickou modlitbu, kterou zná každý ministrant dávno nazpaměť: „Skrze něho ať se před tebou stáváme obětí úplnou a ustavičnou...“

To je ta jednoduchá odpověď. Skrze něho se můžu stát obětí úplnou a ustavičnou. Obětí úplnou – která už nemůže být lepší, a ustavičnou – která nikdy nekončí. Ještě nevím, co konkrétně to pro mě znamená být obětí úplnou a ustavičnou, ale chci se to skrze něho učit. Jedině tak se stanu praktickým dárcem narozenému Ježíši.

Štěpán Pospíšil, foto Zbyněk Pavienský

Brzy
budeme
profíci!

Liturgie
pro ministranty

ilustrace Jiří Vančura
otec Pavel Lazárek
otec Marek Slatinský

Výraz roráty je odvozený z latinského slovesa rorare = rosit. Začínají tak adventní zpěvy: Rorate, caeli desuper et nubes pluant iustum..., které citují Izaiášovo proctví: Nebesa, vydejte krůpěje shůry, ať kane z oblaků spravedlnost, ať se otevře země a vydá spásu, ať dá zároveň vzkličít spravedlnosti.

NEBESA, VYLÍJTE SE SHŮRY (Iz 45, 8)

Jsou čtyři hodiny ráno a na kostele se začínají rozhoupávat zvony. Okolí se probouzí a z domů postupně vycházejí rozespálé postavičky Filipínců. Časný budiček jim připomněl, že během půlhodiny začne adventní bohoslužba. Aby stihli polní práce (jelikož se nacházíme na jiné polokouli), přicházejí dříve než všude jinde na světě. Touží vykonat nověnu přípravy na Vánoce a svaté patronce Filipín nabídnout jako dar tuto svou oběť – vždyť ani blahoslavená Panna nebyla ušetřena námahy nočního putování Betlémem. Dosvědčují tak svým vlastním životem, že světlo vítězí nad temnotou a zájem nad pohodlností. A i když poněkud ospalí a s myšlenkami na rýžové koláčky a zázvorový čaj, vyjadřují připravenost přijmout Krista, ať přijde v kterýkoliv okamžik.

Nejdříve se „roráty“ nazývaly votivní mše slavené o sobotách během adventu (do 16. prosince), které připomínaly, že Krista – světlo světa přinesla lidem Panna Maria. Později se začal vztahovat tento název na všechny pobožnosti a písně začínající stejnou antifonou.

Rorátní písně vyjadřují očekávání patriarchů a proroků (a přeneseně Církve) na příchod Vykupitele. S mimořádnou jednoduchostí a prostotou předkládají touhu po očistění: zarmutek Božího lidu před jeho milosrdným zásahem. Ve stejném duchu jim odpovídá na druhé straně liturgického roku postní žalm Attende Domine (Slyš, Pane, a smiluj se) a navíc z Velikonoc koresponduje i „lucernarium“ (židovské večerní zažihání světla) – dětmi oblíbené procesí s lucerničkami. Nejznámější zhudebnění Izaiášových proctví (verše z 40., 45. a 64. kapitoly) pochází z Francie XVI. století a dodnes zaznívá v melodické latině.

Ještě dříve, než se během adventu postupně zapalovaly čtyři svíce, přidávala se každou neděli jedna sloka písně rorátních zpěvů – vzývající příchod Spravedlivého, kterého lidstvo potřebuje jako země vláhu. Nejprve prosí o odpuštění vin, při druhé se vyznávají hříchy, během třetí se dodává prosba o vykoupění a čtvrtá je již Boží odpovědí a útěchou. Jistě lze skloubit obojí a každou neděli zažehnout jednu svíci na adventním věnci spolu se zpěvem jedné sloky rorátů.

Chodím na sportovní gympl. Každou zimu jezdíme na lyžařský kurz do Krkonoš. Večer tam pubertální spolužáci nemají co dělat, a tak vyvolávají duchy. Tvrdí, že se jim daří s nimi komunikovat a že jim odpovídají na otázky. Slyšel jsem, že to může být nebezpečné. Můžete mi vysvětlit proč, a jak to nevěřícím spolužákům vysvětlit?

Díky, Karel (15 let)

Ahoj Karle,

máš pravdu, že mezi mladými lidmi je vyvolávání duchů poměrně rozšířeno. Láká je totiž svět duchů, odhalování tajemství života po smrti a duchovno. Říká se, že tam, kde není víra, nastupuje pověra. A tato víra v duchy (spiritismus) vyjadřuje jakousi víru v posmrtný život a touhu být v kontaktu se zemřelými.

Setkal jsem se s lidmi, kteří provozovali spiritismus. Měli v životě veliké trable. Například jeden kluk měl problémy ve vztahu k Bohu. Když jsme se ve společenství modlili, měl velký strach z modlitby a dokonce nemohl zůstat v jedné místnosti s námi.

Často se stává, že lidé, kteří si zahrávají s okultismem, magií nebo spiritismem, mohou mít psychické problémy. Další kamarád měl sebevražedné sklony, o kterých jsme ve společenství nevěděli. Jednou nám řekl, že od sebevraždy ho oddálilo jen to, že chodil mezi křesťany, kde se cítil v bezpečí. Jeho problémy začaly právě vyvoláváním duchů.

Mladí lidé někdy říkají, že vyvolávají duchy jen z legrace a že tomu nevěří. Následky takového

jednání však mohou být stejné, jako kdyby tomu věřili. Boží slovo totiž říká: „Neobracejte se k duchům zemřelých a nevyhledávejte vědmy a neposkvrňujte se jimi.“ (Lv 19, 31)

Člověk se má spoléhat na Boha, a ne na duchy, o kterých zpravidla nevíme, jací jsou. Ve spiritismu se člověk otevírá duchovnímu světu, ve kterém nemusí rozlišit, co je dobré a co nebezpečné.

Někdy se opravdu může zdát, že vyvolaný duch odpovídá na otázky, ale stejně tak může jít o zlého ducha. On je inteligentní bytost a ví o věcech, o kterých my sami nevíme. Jenom s tím rozdílem, že je to bytost zvrhlá. Kdo se otevře takovému duchu, riskuje zdravotní nebo životní potíže a nakonec možná i svou spásu. Proto je i podle katechismu spiritismus hříchem proti Desateru (KKC 2117).

Křesťan se otevírá jenom Bohu, protože ví, že jedině On může naplnit naše potřeby a dát nám to, po čem touží naše srdce.

Pavol Poláček, jáhen

„Připadám si jako exot. Mám milióny otázek a nevím, s kým si o nich povídat.“ „V Tarsiciovi je teď jedna stránka o všech možných problémech. Zkus tam napsat, třeba ti poradí.“

Otázky, které tě napadají a bojíš se zeptat, nám můžeš poslat na e-mail vrta@tarsicius.cz nebo poštou na adresu redakce. Tvůj podpis změníme.

